

Лабораторна робота №12

Дата виконання: _____

Вивчення теплового балансу при змішуванні води різної температури

Мета: визначити кількість води, яку віддала гаряча вода під час теплообміну, й кількість теплоти, яку одержали холодна вода та калориметр; пояснити результати та перевірити рівняння теплового балансу.

Прилади і матеріали: калориметр, мензурка, термометр, посудина з холодною та гарячою водою.

Результати роботи (варіант _____)

Початкова температура холодної води та калориметра t_x , °C	
Маса калориметра m_k , кг	
Питома теплоємність калориметра (алюміній) c_k , Дж/кг·град	
Маса холодної води m_x , кг	
Питома теплоємність води c_k , Дж/кг·град	
Маса гарячої води m_r , кг	
Початкова температура гарячої води t_r , °C	
Кінцева температура тіл t_k , °C	
Кількість теплоти, отримана калориметром Q_3 , Дж	
Кількість теплоти, отримана холодною водою Q_1 , Дж	
Сумарна кількість отриманої теплоти $Q_1 + Q_3$, Дж	
Кількість теплоти, віддана гарячою водою Q_2 , Дж	

Обчислення:

А) кількість теплоти, віддана гарячою водою:

$$Q_2 = c_v \cdot m_r \cdot (t_k - t_r) = \_\_\_\_\_ \cdot \_\_\_\_\_ \cdot (\_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_) = \_\_\_\_\_ \text{ Дж}$$

Б) кількість теплоти, отримана холодною водою:

$$Q_1 = c_v \cdot m_x \cdot (t_k - t_x) = \_\_\_\_\_ \cdot \_\_\_\_\_ \cdot (\_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_) = \_\_\_\_\_ \text{ Дж}$$

В) кількість теплоти, отримана калориметром:

$$Q_3 = c_k \cdot m_k \cdot (t_k - t_x) = \_\_\_\_\_ \cdot \_\_\_\_\_ \cdot (\_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_) = \_\_\_\_\_ \text{ Дж}$$

Г) сумарна кількість отриманої теплоти:

$$Q_1 + Q_3 = \_\_\_\_\_ + \_\_\_\_\_ = \_\_\_\_\_ \text{ Дж}$$

Д) сума всіх кількостей теплоти:

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = \_\_\_\_\_ + \_\_\_\_\_ + \_\_\_\_\_ = \_\_\_\_\_ \text{ Дж}$$

Висновок : _____

_____

_____

_____

_____

_____

Лабораторна робота №13

Дата виконання: _____

Визначення питомої теплоємності речовини**Мета:** використовуючи рівняння теплового балансу, визначити питому теплоємність твердого тіла (металевого циліндра).**Прилади і матеріали:** калориметр, мензурка, терези, набір важків, термометр, посудина з холодною та гарячою водою.**Результати роботи** (варіант _____)

Початкова температура холодної води та калориметра t_x , °C	
Маса калориметра m_k , кг	
Питома теплоємність калориметра (алюміній) c_k , Дж/(кг·°C)	
Маса холодної води m_b , кг	
Питома теплоємність води c_b , Дж/(кг·°C)	
Маса циліндра $m_{ц}$, кг	
Початкова температура циліндра (гарячої води), $t_{ц}$, °C	
Кінцева температура тіл t , °C	
Кількість теплоти, отримана калориметром Q_3 , Дж	
Кількість теплоти, отримана холодною водою Q_1 , Дж	
Кількість теплоти, віддана гарячим циліндром Q_2 , Дж	
Питома теплоємність циліндра $c_{ц}$, Дж/(кг·°C)	
Метал, з якого виготовлений циліндр	
Табличне значення питомої теплоємності цього металу, Дж/(кг·°C)	

Обчислення:

А) кількість теплоти, отримана холодною водою:

$$Q_1 = c_b \cdot m_b \cdot (t - t_x) = \underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}} \cdot (\underline{\hspace{1cm}} - \underline{\hspace{1cm}}) = \underline{\hspace{1cm}} \text{ Дж}$$

Б) кількість теплоти, отримана калориметром:

$$Q_3 = c_k \cdot m_k \cdot (t - t_x) = \underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}} \cdot (\underline{\hspace{1cm}} - \underline{\hspace{1cm}}) = \underline{\hspace{1cm}} \text{ Дж}$$

В) кількість теплоти, віддана гарячим циліндром (з рівняння теплового балансу): $Q_2 = Q_1 + Q_3 = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ Дж}$

Г) питома теплоємність циліндра:

$$c_{ц} = \frac{Q_2}{m_{ц} \cdot (t_{ц} - t)} = \underline{\hspace{1cm}} \cdot (\underline{\hspace{1cm}} - \underline{\hspace{1cm}}) = \underline{\hspace{1cm}} \text{ Дж/(кг} \cdot \text{°C)}$$

Висновок : _____
